

технологія справжнім освітнім середовищем, а не лише інструментом передачі знань.

Отже, сучасне управління віддаленим навчанням – це стратегічне завдання, яке вимагає балансу між технологічною стійкістю, педагогічною свободою та увагою до потреб учасників освітнього процесу. Саме цей баланс забезпечує якість освіти й відповідність системи сучасним викликам.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Олійник О.О., Ящик О.Б. Підготовка інженерів-педагогів до професійної діяльності засобами цифрових технологій // Матеріали VIII всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції – ТНПУ ім. В. Гнатюка, 25-26 квітня 2024 р. – 152-155 с.

2. Організація віддаленої роботи: Повне керівництво на 2025 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://yaware.com.ua/uk/blog/osnovi-viddalenoj-roboti-povne-kerivnicztvo-na-2024-rik/?utm_source=copilot.com

3. Тези доповідей п'ятнадцятої міжнародної науково-технічної конференції (24 – 25 квітня 2025 року) Том 2: секція 2 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://nure.ua/wp-content/uploads/2025/tom_2_ict_2025_compressed.pdf?utm_source=copilot.com

ОНИЩЕНКО Сергій

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри професійної освіти та технологій

Бердянського державного педагогічного університету

ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ІНТЕГРАТИВНОГО ПІДХОДУ У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ

Трансформація сучасного суспільства в умовах Індустрії 5.0 та цифровізації всіх сфер життєдіяльності висуває нові вимоги до підготовки фахівців. Особливе місце в цій системі посідає педагог професійного навчання – фахівець, який має поєднувати глибокі техніко-технологічні знання з високою педагогічною майстерністю. Проте традиційна система освіти часто страждає на автономність викладання дисциплін, що призводить до фрагментарності знань майбутнього педагога професійного навчання. У 2026 році стає очевидним, що подолати цей розрив можливо лише через впровадження інтегративного підходу.

Мета роботи полягає у теоретико-методологічному обґрунтуванні інтегративного підходу як ключового чинника формування цілісної професійної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання.

Перш ніж розглядати специфіку підготовки фахівців, необхідно визначити методологічні координати поняття «інтеграція». У науковому дискурсі інтеграція розглядається не як механічне поєднання частин, а як процес і результат створення цілісної системи. Як зазначає С. Гончаренко,

фундаменталізація освіти неможлива без синтезу знань, що дозволяє здобувачу бачити світ у його взаємозв'язках [2].

Інтегративний підхід у педагогіці базується на декількох рівнях:

- внутрішньопредметний рівень – передбачає оновлення змісту дисципліни за рахунок включення суміжних наукових даних;
- міжпредметний рівень – створюються стійкі зв'язки між різними галузями знань;
- трансдисциплінарний рівень – є найбільш актуальним сьогодні, оскільки він передбачає вихід за межі окремих предметів для розв'язання комплексних практичних завдань.

Перехід від одного рівня до іншого дозволяє сформувати у майбутнього педагога системне мислення, що є критично важливим для роботи з сучасними виробничими технологіями.

Сама ж специфіка підготовки майбутніх педагогів професійного навчання полягає в її «двоядерності». З одного боку, здобувач опановує інженерно-технологічну складову (машинобудування, енергетика, ІТ), з іншого – психолого-педагогічну складову (дидактика, методика викладання, андрагогіка).

Теоретичне обґрунтування інтегративного підходу в цьому контексті базується на ідеї дидактичного синтезу. Як стверджує В. Ягупов, професійна підготовка повинна мати цілісний характер, де технічна задача автоматично розглядається через призму методу її пояснення майбутнім учням [6].

Логічним продовженням цієї думки є те, що інтеграція має відбуватися не лише на рівні знань, а й на рівні професійної ідентичності. Майбутній фахівець не повинен обирати між роллю «інженера» та роллю «педагога»; він має усвідомлювати себе як «педагога-технолога», здатного моделювати освітній процес у високотехнологічному середовищі.

Для успішної реалізації інтегративного підходу необхідно спиратися на низку методологічних принципів:

1. Принцип професійної спрямованості – кожна тема, навіть абстрактно-теоретична, має бути пов'язана з майбутньою професійною сферою.
2. Принцип конвергентності – інтеграція наук (природничих, економічних, технічних та гуманітарних) для підготовки до роботи з конвергентними технологіями.
3. Принцип діджиталізації – використання штучного інтелекту та віртуальної та доповненої реальності як сполучних елементів між теорією та практикою.

Впровадження цих принципів дозволяє створити «гнучкі» навчальні плани, які можуть адаптуватися до змін на ринку праці. Це особливо важливо в умовах, коли технології оновлюються швидше, ніж завершується цикл навчання студента.

Отже, практична реалізація моделі вимагає перегляду інструментарію навчання. Основними формами сьогодні стають:

– STEM та STEAM-технології – дозволяють інтегрувати інженерні розрахунки з педагогічним дизайном та креативністю.

– віртуальна та доповнена реальність – дозволяють здобувачам проводити складні технічні експерименти в безпечному цифровому середовищі, одночасно відпрацьовуючи навички інструктажу та управління увагою учнів.

– дуальна освіта – вища форма практичної інтеграції, де виробниче середовище стає природною лабораторією для педагогічних досліджень студента.

Саме перехід від лекційного викладання до проєктної діяльності в межах дуальної освіти забезпечує ту саму «плавність» переходу від здобувача вищої освіти до професіонала.

У контексті сьогодення неможливо оминати роль штучного інтелекту. Він виступає як інтегратор індивідуальної освітньої траєкторії. Дозволяє аналізувати прогалини в інженерних знаннях здобувача і автоматично підбирати педагогічні кейси для їх закріплення. Таким чином, технології стають не просто предметом вивчення, а активним учасником інтеграційного процесу.

Підсумовуючи вищевикладене, можна стверджувати, що інтегративний підхід є методологічним стрижнем сучасної підготовки педагогів професійного навчання. Він забезпечує цілісність фахової компетентності через синтез технічних та педагогічних знань. Також вимагає переходу до нових форм навчання, таких як дуальна освіта та STEM. І на сам кінець, дозволяє виховати фахівця, здатного до навчання протягом усього життя в умовах швидкого технологічного прогресу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бех І. Д. Особистість у просторі духовного розвитку : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2012. 256 с.

2. Гончаренко С. У. Фундаменталізація професійної освіти. *Професійна освіта : теоретико-методологічні засади*, 2014. Вип. 1. С. 7–15.

3. Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології в професійній освіті майбутніх фахівців. Вінниця : ТОВ «Планер», 2012. 380 с.

4. Ничкало Н. Г. Трансформація професійної освіти в Україні : досвід, проблеми, перспективи. *Педагогіка і психологія*, 2023. № 1. С. 5–14.

5. Сисоєва С. О. Теоретико-методологічні аспекти підготовки сучасного педагога. *Освітологія*, 2019. № 8. С. 18–24.

6. Ягупов В. В. Методологія підготовки майбутніх фахівців у системі професійної освіти. *Науковий вісник ПНУ*, 2021. Серія «Педагогіка». Вип. 45. С. 112–120.

7. UNESCO. *Recommendation concerning Technical and Vocational Education and Training*. Paris, 2024. 45 p.